

centro adscrito a:

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

GUIA DOCENT DE CONTROL DE GESTIÓ 2023-24

DADES GENERALS ASSIGNATURA

Nom:	CONTROL DE GESTIÓ
Codi:	801317
Curs:	2023-24
Titulació:	Grau en Administració i Direcció d'Empreses
Núm. de crèdits (ECTS):	6
Ubicació en el pla d'estudis:	3 ^{er} Curs, 2n Quadrimestre
Departament:	Direcció financera, control de gestió i comptabilitat
Responsable departament:	Dr. Pere Gómez
Data de l'última revisió:	Gener 2024
Professor Responsable:	Prof. Daniel Benito Prof. Armand Bover

1. DESCRIPCIÓ GENERAL

La Comptabilitat i el tractament dels costos en l'empresa és una de les eines bàsiques en l'àrea financera i del control de gestió. El control dels costos i l'estudi del seu comportament facilita la presa de decisions encertades per a l'equip directiu de la Societat.

En aquesta assignatura juntament amb la seva predecessora (Anàlisi i seguiment de la gestió) en el primer quadrimestre del curs, s'estudia la totalitat del marc conceptual necessari perquè li permetrà a l'alumne la presa de decisions en l'empresa.

2. OBJECTIUS

- Comprensió dels conceptes i els elements fonamentals relacionats amb els sistemes de costos pressupostaris en empreses de tota tipologia: compte d'explotació pressupostada, pressupost de tresoreria i balanç pressupostat. Conèixer i aplicar el sistema de pressupost flexible.
- Identificar i calcular els costos preestablerts o costos estàndard (definició, avantatges i tipus de costos estàndard) així com adquirir les tècniques necessàries per al càlcul de les diferents desviacions i la interpretació d'aquestes.
- Dominar la metodologia per a poder analitzar els costos d'una empresa sota el sistema Direct Costing. Coneixement de les tècniques per a analitzar la manera d'incrementar la rendibilitat d'una línia de producte o diverses en funció de les

dades obtingudes en la comptabilitat de costos (punt d'equilibri, marge de seguretat, ràtio B / V).

Prendre les decisions a curt termini adequades davant diferents situacions que es plantegen sobre la base de la perspectiva de costos.

3. CONTINGUTS

BLOC 1: CONTROL PRESSUPOSTARI: EL PRESSUPOST GENERAL

TEMA 1: CONTROL PRESSUPOSTARI: EL PRESSUPOST GENERAL

Resultats de l'aprenentatge

L'estudiant després d'estudiar el tema i realitzar els exercicis, serà capaç de:

- Entendre en què consisteix l'elaboració de pressupostos empresarials i el control pressupostari posterior.
- Elaborar els diferents tipus de pressupostos necessaris segons el tipus d'empresa.
- Obtenir els estats economicofinancers resultants de la fase pressupostària.

Contingut

- 1.1. Planificació empresarial, Control pressupostari i cost estàndard: Interrelació.
- 1.2. El Pressupost General: Concepte i funcions.
- 1.3. El Control Pressupostari com a eina per a la presa de decisions: Avantatges.
- 1.4. Fases d'elaboració del Pressupost General.
- 1.5. Estats economicofinancers resultants.
  - 1.5.1. Compte d'exploració previsional.
  - 1.5.2. Pressupost de Tresoreria.
  - 1.5.3. Balanç pressupostat.
- 1.6. Altres tipus de pressupostos.

TEMA 2: PRESSUPOST FIX VS PRESSUPOST FLEXIBLE

Resultats de l'aprenentatge

L'estudiant després d'estudiar el tema i realitzar els exercicis, serà capaç de:

- Entendre el concepte i limitacions del pressupost fix i els avantatges del pressupost flexible per al Control pressupostari.
- Saber elaborar el pressupost flexible davant variacions en el nivell d'activitat.

- Executar la tècnica del control pressupostari per al càlcul i interpretació de les desviacions.
- Comprendre les limitacions del pressupost flexible.

Contingut

- 1.1 Pressupost fix i Pressupost flexible: Concepte i diferències.
- 1.2 Pressupost Flexible: Característiques. El nivell d'activitat.
- 1.3 Informes del pressupost flexible: Control mitjançant el pressupost ajustat.
- 1.4 Càlcul de la desviació sobre el pressupost flexible i desviació en volumen.
- 1.5 Limitacions del pressupost flexible.

BLOC 2: COST ESTÀNDARD I ANÀLISI DE DESVIACIONS

TEMA 3: SISTEMES DE COSTOS ESTÀNDARD

Resultats de l'aprenentatge

L'estudiant després d'estudiar el tema i realitzar els exercicis, serà capaç de:

- Entendre la utilitat de l'establiment dels costos estàndard.
- Saber calcular l'escandallo del cost unitari estàndard d'un producte/servei.
- Comprendre l'aplicació del cost estàndard per a la presa de decisions.

Contingut

- 1.6 Per què són útils els costos estàndard?: Concepte i característiques.
- 1.7 Components del cost unitari estàndard.
  - 3.2.1. Càlcul dels estàndards tècnics.
  - 3.2.2. Càlcul dels estàndards econòmics.
- 1.8 Fitxa o escandallo del cost estàndard.
- 1.9 Aplicació dels costos estàndard per a la presa de decisions.

TEMA 4: SISTEMES DE COSTOS ESTÀNDARD: CàLCUL I ANÀLISI DE LES DESVIACIONS

Resultats de l'aprenentatge

L'estudiant després d'estudiar el tema i realitzar els exercicis, serà capaç de:

- Entendre la necessitat del càlcul de les desviacions.
- Saber calcular els diferents tipus de desviacions segons el sistema de costos utilitzat.
- Elaborar l'anàlisi i interpretació de les desviacions.

Contingut

- 4.1 Per a què serveixen les desviacions?
- 4.2 Les desviacions segons els diferents sistemes de costos: Full Cost i Direct Cost.
- 4.3 Càlcul de desviacions segons el sistema de costos.
- 4.4 Anàlisi de les desviacions.

BLOC 3: COSTOS PER A LA PRESA DE DECISIONS: MÈTODE DIRECT COSTING

TEMA 5: SISTEMA DIRECT COSTING: GESTIÓ DE COSTOS PER A LA PRESA DE DECISIONES

Resultats de l'aprenentatge

L'estudiant després d'estudiar el tema i realitzar els exercicis, serà capaç de:

- Comprendre la utilitat del sistema Direct Costing per a la presa de decisions a c/p.
- Saber aplicar el sistema Direct Costing i estructurar el compte de resultats analític.
- Prendre les decisions adequades davant diferents situacions plantejades en el curt termini.

Contingut

- 5.1. El sistema d'imputació Direct Costing. Conceptes fonamentals.
- 5.2. El Compte de resultats en Direct Costing.
- 5.3. Relació entre el Direct Costing i la presa de decisions a curt termini.
- 5.4. Etapes en el procés de presa de decisions. Costos i ingressos rellevants i irrellevants.
- 5.5. Situacions per a la presa de decisions a curt termini.
  - 5.4.1. Fixació del preu de venda.
  - 5.4.2. Fabricar o subcontractar.
  - 5.4.3. Acceptar comandes especials.
  - 5.4.4. Eliminació de productes o serveis.
  - 5.4.5. Optimització de les instal·lacions.
  - 5.4.6. Substitució d'equips productius.
  - 5.4.7. Vendre o processar més enllà del punt de separació.

TEMA 6: SISTEMA DIRECT COSTING: EL PUNT D'EQUILIBRI

Resultats de l'aprenentatge

L'estudiant després d'estudiar el tema i realitzar els exercicis, serà capaç de:

- Comprendre i aplicar la tècnica del punt d'equilibri entenent les seves limitacions.
- Saber analitzar el marge de contribució.
- Analitzar els efectes sobre el punt d'equilibri davant canvis en les seves variables fonamentals.

Contingut

- 6.1. Punt d'equilibri o Break-even: Definició i càlcul. Limitacions del punt d'equilibri.
- 6.2. Anàlisi del marge de contribució.
- 6.3. L'anàlisi Cost-volum-benefici: Efectes sobre el punt d'equilibri. Productes en curs vs productes acabats.

4. METODOLOGIA D'ENSENYAMENT I APRENTATGE

Grup presencial:

La metodologia d'ensenyament es basa en la divisió de la classe en dues parts:

- a) La primera part és de caràcter conceptual i es transmeten els coneixements teòrics necessaris a l'alumne per a en la 2a part de la classe poder aplicar-los de manera pràctica.
- b) La segona part és de caràcter totalment aplicat mitjançant la resolució de casos pràctics, exercicis, supòsits, treballs en grup, etc. En aquesta segona part de la classe es requereixen els coneixements adquirits en la primera.

Grup semipresencial:

La metodologia d'ensenyament es basa en la divisió de la classe en dues parts:

- a) La primera part és de caràcter conceptual i es transmeten els coneixements teòrics necessaris a l'alumne per a en la 2a part de la classe poder aplicar-los de manera pràctica.
- b) La segona part és de caràcter totalment aplicat mitjançant la resolució de casos pràctics, exercicis, supòsits, treballs en grup, etc. En aquesta segona part de la classe es requereixen els coneixements adquirits en la primera. Al grup semipresencial se li incrementa la càrrega de treball pràctic entre sessions oferint assistència a través del campus i organitzant ad-hoc tutories quan és necessari.

5. AVALUACIÓ

D'acord amb el Pla Bolonya, el model premia l'esforç constant i continuat de l'estudiantat. Un 40% de la nota s'obté de l'avaluació contínua de les activitats dirigides i el 60% percentatge restant, de l'examen final presencial. L'examen final té dues convocatòries.

La nota final de l'assignatura (NF) es calcularà a partir de la següent fórmula:

- **NF = Nota Examen Final x 60% + Nota Avaluació Continuada x 40%**
- Nota mínima de l'examen final per a calcular la NF serà de 40 punts sobre 100.
- L'assignatura queda aprovada amb una NF igual o superior a 50 punts sobre 100.

Grup presencial:

Activitats d'avaluació contínua:

Tipus d'activitat	Descripció	% Avaluació contínua	
Lliuraments:			40%
Prova parcial en paper	Bloc 1	45%	
Prova parcial en paper	Bloc 2	45%	
Uns altres	Participació en classe	10%	
Examen final:			60%
	Examen final	100%	

Grup semipresencial:

Activitats d'avaluació contínua:

Tipus d'activitat	Descripció	% Avaluació contínua	
Lliuraments:			40%
Prova parcial en paper	Bloc 1	40%	
Prova parcial en paper	Bloc 2	50%	
Uns altres	Participació en classe	10%	
Examen final:			60%
	Examen final	100%	

6. BIBLIOGRAFIA

- Amat Salas, O., & Soldevilla, P. (2000). Comptabilitat i gestió de costos. *Gestió*, 2002, 321.
- Drury, C. (2013). *Costing: an introduction*. Springer.
- Sánchez, D. B., Riera, S. B., de Soto, A. B., Espinosa, L. C., Ribas, J. J., & Ramos, M. P. M. (2017). *Casos de Comptabilitat de Costos EUNCET* (Vol. 2). OmniaScience.
- Torreta, Á. S., Fernández, A. F., & Díaz, G. G. (2004). *Comptabilitat de costos i comptabilitat de gestió*. McGraw-Hill.
- Nicolás, Pere. (2007) *Elaboració i control de Pressupostos*. Editorial Gestió 2.000.
- Bromwich, M., & Bhimani, A. (1989). *Management accounting: evolution not revolution* (p. 112). London: Chartered Institute of Management Accountants.
- Chadwick, L. (1998). *Management accounting* (Vol. 1). Cengage Learning EMEA.
- Foster, G., & Horngren, C. T. (1987). JIT: Cost Accounting and Cost Management Issues [2]. *Strategic Finance*, 68(12), 19.
- Ibarra, F. B. (2000). *Exercicis resolts de Comptabilitat de Costos i Analítica de Gestió*. Deusto
- Ibarra, F. B., & López, J. M. C. Á. (1991). La comptabilitat de direcció estratègica en el procés d'adopció de decisions. *Partida doble*, (18), 18-27